

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики
01008, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5

Р І Ш Е Н Н Я

**Про проекти законів України
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав
споживачів фінансових послуг**

(реєстр. № 1085 від 29.08.2019

**та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав
споживачів фінансових послуг**

реєстр. № 1085-1 від 06.09.2019)

“ 06” вересня 2019 року

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 06.09.2019 (протокол № 2) розглянув проекти законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг (**№ 1085 від 29.08.2019**), внесений народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Фроловим П.В. та Юрашем С.А, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг (**№ 1085-1 від 06.09.2019**), внесений народними депутатами України Леоновим О.О. та Володіною Д.А.

Метою обох законопроектів є створення належної системи захисту прав споживачів фінансових послуг, усунення прогалин та неузгодженостей в чинній системі нормативно-правового забезпечення захисту прав споживачів, в тому числі у Законі України «Про споживче кредитування».

Законопроектами передбачаються такі зміни:

1. Встановлення повноважень державних органів щодо захисту прав споживачів фінансових послуг та визначення принципів захисту прав споживачів фінансових послуг.

Проект Закону передбачає доповнення відповідних законодавчих актів нормами, які надають органам, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, чіткий перелік повноважень для реалізації завдання захисту прав споживачів фінансових послуг.

Такими органами відповідно є Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

2. Запровадження відповідальності фінансових установ за порушення прав споживачів фінансових послуг.

Законопроект надає уповноваженим органам право застосовувати до фінансових установ та інших суб'єктів господарювання, що надають фінансові послуги, заходи впливу та накладати на посадових осіб юридичної особи або фізичних осіб – підприємців, які надають фінансові послуги, адміністративні стягнення.

Також диспозиції відповідних норм Кодексу України про адміністративні правопорушення доповнені нормами, які чітко визначають певні порушення прав споживачів фінансових послуг як склад адміністративного правопорушення.

3. Зміни до Закону України "Про споживче кредитування", якими передбачається розширити поняття загальних витрат за споживчим кредитом шляхом включення до нього усіх витрат споживача, включаючи додаткові та супутні послуги третіх осіб.

Крім того, законопроектом пропонується уточнити норми Закону щодо укладення договору про споживчий кредит у вигляді електронного документа та використання електронного підпису до та під час підписання такого договору, а також у разі внесення змін до нього.

4. Запровадження однакових правил для банків та небанківських установ у сфері реклами фінансових послуг та надання інформації про них.

Проект Закону запроваджує однакові вимоги до реклами послуг (положення Закону України «Про рекламу» щодо реклами у сфері фінансових послуг пропонується викласти у новій редакції), до договорів про надання фінансових послуг, щодо розкриття інформації банками та небанківськими фінансовими установами та однакову відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг. Це дозволить споживачам краще порівнювати різні фінансові продукти, а також створить однакові конкурентні умови для самих фінансових установ.

В той же час у законопроекті реєстр. № 1085-1 від 06.09.2019, який створений на основі законопроекту реєстр. № 1085, за результатами робочої групи, яка відбулася 04.09.2019 у Комітеті за участі регуляторів фінансових ринків, профільних асоціацій, експертів, представників громадських об'єднань, а також представників міжнародних фінансових організацій, враховано низку змін до тексту законопроекту реєстр. № 1085:

1. Із законопроекту виключені додатки 2 та 3, якими передбачалося закріпити на рівні закону формулу розрахунку реальної процентної ставки та таблицю визначення загальної вартості споживчого кредиту.

Враховуючи, що нагляд над усіма кредитодавцями планується передати до Національного банку України, доцільніше залишити ці норми для підзаконних актів регулятора, а не перевантажувати Закон не дуже зрозумілими для споживача положеннями.

2. Уточнені положення щодо включення до загальної вартості споживчого кредиту вартості послуг третіх осіб (страховики, нотаріуси, оцінювачі тощо).

Більш чітко прописана ситуація, коли кредитодавець не володіє точною інформацією щодо ціни таких послуг у конкретному випадку.

В той же час, урахування цих послуг у розрахунку загальної вартості споживчого кредиту важливе для споживачів для повного усвідомлення ними обов'язкового обсягу своїх витрат за кредитом.

3. Також було проведено техніко-юридичне узгодження тексту законопроекту та усунуто певні суперечності.

Прийняття законопроекту дозволить зміцнити довіру споживачів фінансових послуг до фінансового сектору, створити механізми захисту їх прав та інтересів, забезпечити кращу поінформованість споживачів про фінансові послуги, що їм пропонуються та надаються.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своїх висновках:

№ 116/3-430/1085 (151376) від 09.09.2019 року до проекту Закону реєстр. № 1085 висловлює зауваження до законопроекту;

№ 16/3-388/1085-1 (151376) від 09.09.2019 року до проекту Закону реєстр. № 1085-1 зазначає, що не заперечує проти прийняття у першому читанні за основу проекту № 1085-1.

Відповідно до висновку відповідності проекту Закону реєстр. № 1085 вимогам антикорупційного законодавства у проекті акту не виявлено корупціогенних факторів – проект акту відповідає вимогам антикорупційного законодавства (рішення **Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики** від 05.09.2019 року, протокол № 3).

Враховуючи викладене, **Комітет вирішив** рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг (**№ 1085-1 від 06.09.2019**), внесений народними депутатами України Леоновим О.О. та Володіною Д.А., **прийняти за основу та в цілому**.

Доповідачем від Комітету визначено Голову Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народного депутата України Гетманцева Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев